

ПОГОДЖЕНО

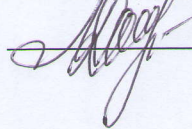
на засіданні педагогічної ради

КЗ «Зміївський ліцей № 1

ім. З.К.Слюсаренка»

12.06.2023 протокол № 8

Голова педагогічної ради

 Лідія Дударєва

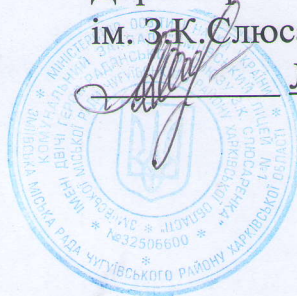
ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від 12.06.2023 № 123

Директор КЗ «Зміївський ліцей №1

ім. З.К.Слюсаренка»

Лідія Дударєва

Освітня програма

дошкільної освіти

Височинівської філії

Комунального закладу «Зміївський ліцей № 1

імені двічі Героя Радянського Союзу З.К.Слюсаренка»

Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області

на 2023/2024 навчальний рік

Загальні положення

Дошкільна освіта є невід'ємним складником та першим рівнем у системі освіти (нульовий рівень Національної рамки кваліфікацій), стартовою платформою особистісного розвитку дитини.

Освітню програму дошкільної освіти Височинівської філії Комунального закладу «Зміївський ліцей № 1 імені двічі Героя Радянського Союзу З.К.Слюсаренка» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області на 2023/2024 навчальний рік (далі – Освітня програма) сформовано відповідно до статті 22 Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 №33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція», Статуту ліцею.

Освітня програма розроблена для різновікової групи (3-6 років) та передбачає реалізацію Положення про дошкільний навчальний заклад і спрямована на психолого-педагогічне супроводження розвитку особистості дитини та організацію освітньої діяльності дошкільного підрозділу відповідно до чинних нормативних документів системи дошкільної освіти.

Освітня програма спрямована на реалізацію цінностей дошкільної освіти, задекларованих Базовим компонентом дошкільної освіти:

- збереження самоцінності дошкільного дитинства, його потенціалу та особливої ролі в розвитку особистості;
- щасливе проживання дитиною дошкільного дитинства як передумова її повноцінного розвитку та подальшої самореалізації у житті;
- повага до дитини, особливостей її розвитку та індивідуального досвіду;
- зміцнення фізичного, психічного та соціального здоров'я дитини;
- цінувати життя і благополуччя як вміння плекати, підтримувати та створювати сприятливі умови для себе та інших у безпечному середовищі в природному, предметному та соціальному оточенні;
- розвиток творчих задатків, здібностей, талантів дітей;
- збереження традицій національного досвіду сімейного та суспільного виховання для збагачення культурного потенціалу взаємодії між поколіннями.

Освітня програма дозволяє побудувати систему педагогічної діяльності різновікової групи, забезпечити гарантії якості змісту дошкільної освіти, створити умови для практичного освоєння завдань освітніх напрямів, забезпечення індивідуального розвитку та розкриття творчого потенціалу кожної дитини.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання

Завдання освітньої діяльності у дошкільному підрозділі визначені з урахуванням вимог Базового компонента у рамках кожної освітньої лінії.

Зміст освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти: «Особистість дитини», «Дитина в

соціумі», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини» та дозволяє вирішувати наступні завдання:

- продовжувати роботу над науково-методичної темою дошкільного підрозділу;
- удосконалити систему національно-патріотичного виховання здобувачів освіти шляхом створення відповідних умов для розвитку духовно моральних якостей, емоційно - ціннісного ставлення дітей дошкільного віку до рідного краю, Батьківщини;
- розвивати творчі здібності засобами театральної-ігрової діяльності;
- розвивати здоров'язбережувальні компетентності здобувачів освіти;
- забезпечити наступність та взаємодію в освітньому процесі дошкільного підрозділу і початкової школи для створення єдиної динамічної та перспективної системи, спрямованої на безкризовий розвиток дітей в умовах освітньої реформи «Нова українська школа».

Освітня програма передбачає інноваційні підходи вихователів до блочно-тематичного планування, організації розвивального середовища, інтеграції різних видів діяльності, використання в освітньому процесі інформаційних технологій, розвиток партнерських відносин з родинами вихованців.

Зміст освітнього процесу у дошкільному підрозділі Височинівської філії у 2023/2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній.

Освітній процес здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Зміст інваріативної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через Освітню програму для дітей від двох до семи років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

у 2023/2024 навчальному році будуть упроваджуватись такі парціальні програми: програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна - моя Батьківщина», парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати»

Мова навчання та виховання дітей - українська.

Планування та організація життєдіяльності у дошкільному підрозділі здійснюється за режимними моментами з урахуванням блочно-тематичного принципу планування.

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексної і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес. Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій провідній для дітей дошкільного

віку); руховій, природничій, образотворчій, музичній, театральній, літературній, сенсорно-пізнавальній, мовленнєвій, трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію

Освітня програма забезпечує розвиток дітей віком від 3-6 років з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей за основними освітніми лініями:

- Здоров'я та фізичний розвиток;
- Мовлення дитини;
- Дитина в соціумі;
- Дитина у природному довкіллі;
- Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі;
- Дитина у світі культури.

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу та очікувані результати
Особистість дитини	<p><i>Передбачає:</i> формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.</p>
Дитина в соціумі	<p><i>Передбачає:</i> формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства</p>
Дитина в природному довкіллі	<p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і</p>

	тварин;готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.
Мовлення дитини	<i>Передбачає:</i> засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретночуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.
Дитина в світі мистецтва	<i>Передбачає:</i> формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення.

В розділі «**Особистість дитини**» вміщено відомості про вікові особливості психічного розвитку дітей дошкільного віку, а також про зміст роботи із збереження і зміцнення здоров'я та забезпечення повноцінного фізичного розвитку.

Змістова наповненість розділу «**Мовлення дитини**» побудовано з урахуванням особливостей природи мовленнєвої діяльності дітей, що обслуговує всі інші види дитячої діяльності та пов'язана із їхніми щоденними потребами у спілкуванні та взаємодії з оточуючими. Варіативна частина Базового компоненту дошкільної освіти закладу реалізована Парціальними програмами.

Парціальна програма з *фізичного виховання* спрямована на своєчасну і організовану відповідно до природних закономірностей рухову активність дитини, закладає основи для подальшого ефективного її розвитку за іншими напрямками навчальної діяльності. Програма має наступні цілі:

- оздоровчі (підвищення захисних сил організму та збільшення адаптивних - можливостей дітей до негативних змін внутрішнього і зовнішнього середовища):
- профілактичні (профілактика порушень опорно-рухового апарату);

- виховні (формування моделі здорового способу життя як головної лінії особистісного розвитку);
- розвивальні (розвиток фізичних якостей: сили, гнучкості, швидкості, -спритності, витривалості та окремих їхніх складників);
- навчальні (оволодіння основними руховими режимами).

Реалізація завдань мовленнєвого розвитку дітей здійснюється в процесі їх щоденного спілкування з вихователями, батьками та однолітками, інтегруючись у різні види діяльності. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок.

Загальний обсяг навчального навантаження за віковими групами, у 2023/2024 навчальному році в дошкільному підрозділі Височинівської філії

Навчання у формі занять у різновіковій групі починають проводитись з 4-го року життя, з поступовим нарощуванням їх кількості та тривалості.

Тривалість занять становить:

- молодший дошкільний вік - 4-й рік життя - 15-20 хвилин;
- середній дошкільний вік - 5-й рік життя - 20-25 хвилин;
- старший дошкільний вік - 6-й рік життя - 25-30 хвилин,

Заняття розпочинаються для всіх груп о 9.20. Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Планування роботи з дітьми дошкільного віку здійснюється за режимними моментами з урахуванням сфер життєдіяльності та освітніх ліній розвитку. В освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей:

- заняття: групові, комплексні, комбіновані, інтегровані, міні-заняття та інші;
- навчання дітей в ігровій діяльності, індивідуальній роботі під час прогулянок, а також під час проведення міні-занять протягом дня;
- проведення занять в ігровій формі та під час самостійної ігрової діяльності у II половину дня.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Такі заняття поєднуються та чергуються із заняттями з фізичної культури. Виконання домашніх завдань від дітей не передбачається. Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку. Визначаючи обсяг рухової активності дітей, враховується стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості. Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються вихователем в залежності від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Розклад занять у різновіковій групі «Дзвіночок» (3-6(7) р.) дошкільного підрозділу Височинівської філії КЗ «Зміївський ліцей № 1 ім. З.К. Слюсаренка на 2023/2024 навчальний рік

Понеділок

1. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування
2. Художньо-продуктивна діяльність: музика
3. Ознайомлення з соціумом

Вівторок

1. Логіко-математичний розвиток
2. Художньо-продуктивна діяльність: малювання
3. Здоров'я і фізичний розвиток

Середа

1. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування
2. Художньо-продуктивна діяльність: музика
3. Здоров'я і фізичний розвиток

Четвер

1. Художньо-продуктивна діяльність: аплікація/ліплення
2. Ознайомлення з соціумом

П'ятниця

1. Ознайомлення з довкіллям
2. Художньо-продуктивна діяльність: художня література

Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу

Освітній процес в дошкільному підрозділі будується на відповідному програмно методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, освітніми програмами, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Комплексна програма: «Дитина» освітня програма для дітей від 2 до 7 років (наук. кер. - В.О. Огнев'юк) - нова редакція 2016 року

Планування освітнього процесу

Планування освітнього процесу удошкільному підрозділі Височинівської філії здійснюється відповідно до річного плану роботи дошкільного підрозділу з метою виконання Закону України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» для досягнення скості дошкільної освіти та спрямоване на виконання таких завдань:

- створення умов для системного впровадження інноваційних форм роботи, залучення педагогічних працівників до дослідницької, експериментальної діяльності;
- реалізація ефективних технологій навчання педагогів, неперервного фахового вдосконалення, розвитку творчого потенціалу, педагогічної ініціативи та самоосвіти;
- вивчення, узагальнення, пропагування, впровадження та поширення перспективного педагогічного досвіду;
- вдосконалення наступності між дошкільною та початковою освітою;
- забезпечення духовного, інтелектуального, фізичного розвитку дитини;
- подальшого впровадження інформаційно-комунікаційних технологій навчання та використання їх у освітньому процесі: моніторингу рівня навчальних досягнень вихованців, діагностики роботи педагогів з метою корекції та підвищення результативності освітнього процесу;

- удосконалення системи національного виховання дошкільників.
Вихователями під час складання планів враховуються конкретні педагогічні умови (віковий склад групи, рівень розвитку дітей, умови закладу, напрям роботи колективу).

Вихователі планують роботу з дітьми, використовуючи два види планів: перспективний та календарний. Для реалізації поставлених цілей, освітніх завдань таке планування забезпечує їх взаємозв'язок.

Перспективний план складається на місяць, як правило, це сітка занять і окремі форми роботи: тема блоку та теми тижнів;

- комплекси ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну (по 2 комплекси на місяць з визначенням ускладнень до кожного комплексу за тиждень);
- загартувальні заходи;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми;
- робота з батьками вихованців конкретної вікової групи (тема, термін проведення).

Календарні плани складаються на основі перспективних на тиждень. У цих планах зазначаються:

- тема блоку/тижня/ дня;
- дата, I чи II половина дня;
- форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення

**Тематичне планування у різновіковій групі «Дзвіночок» (3-6 р.)
дошкільного підрозділу
Височинівської філії КЗ «Зміївський лицей № 1 ім. З.К. Слюсаренка
на 2023/2024 навчальний рік**

Дні місяця	Тема блоку
ВЕРЕСЕНЬ	
1	<i>«Ми любимо грати»</i>
4-8	<i>«Дитячий садок – моя друга домівка»</i>
11-15	<i>«Ми веселі дошкільнята»</i>
18-22	<i>«Мама, тато і я – дружня сім'я»</i>
25-29	<i>«Україна – рідний край»</i>
ЖОВТЕНЬ	
2-6	<i>«Українському роду нема переводу»</i>
9-13	<i>«Завітала осінь на гостини»</i>
16-20	<i>«Дари щедрої осені»</i>
23-27	<i>«Театр малечі»</i>
ЛИСТОПАД	
30.10- 03.11	<i>«У світі тварин»</i>
6-10	<i>«У країні ввічливості»</i>
13-17	<i>«Малята – здо'ровята»</i>
20-24	<i>«Бережи себе, малюче»</i>

27-01	<i>«Світ речей»</i>
ГРУДЕНЬ	
04 - 08	<i>«Народні іграшки»</i>
11-15	<i>«Ой весела в нас зима – веселішої нема»</i>
18-22	<i>«Новорічні дива»</i>
25-29	<i>«Маленькі фантазери»</i>
СІЧЕНЬ	
01-05	<i>«Хлопчики й дівчатка»</i>
08-12	<i>«Всі дорослі і малі люблять книжки»</i>
15-19	<i>«Наша планета – Земля»</i>
22-26	<i>«Правова абетка»</i>
ЛЮТИЙ	
29-02	<i>«Спорт – здоров'я, спорт – це гра, спорт – здорова дитвора»</i>
05-09	<i>«Добре діло роби сміло»</i>
12-16	<i>«Народна творчість»</i>
19-23	<i>«Транспорт нашого міста»</i>
БЕРЕЗЕНЬ	
26-01	<i>«Весна красна»</i>
04-08	<i>«Книга вчить, як на світі жити»</i>
11-15	<i>«Чарівний світ рослин»</i>
18-22	<i>«Кмітливі дошкільнята»</i>
25-29	<i>«У світі професій»</i>
КВІТЕНЬ	
01-05	<i>«Наші сусіди- комахи»</i>
08-12	<i>«Розмалюю писанку, розмалюю»</i>
15-19	<i>«Подружись з чистотою»</i>
22-26	<i>«Моя сім'я»</i>
ТРАВЕНЬ	
29-03	<i>«Мої почуття»</i>
06-10	<i>«Пізнайки й чомусики»</i>
13-17	<i>«Казковий калейдоскоп»</i>
20-24	<i>«Навчають всюди і завжди»</i>
27-31	<i>«Весну проводжаємо – літо зустрічаємо»</i>

Організація життєдіяльності дітей відповідно до режимних моментів кожної групи

Планування освітнього процесу та організація життєдіяльності дошкільнят здійснюється за режимними моментами з урахуванням освітніх ліній. Крім цього до уваги береться сам режим роботи закладу. Тож відповідно до Базового компоненту дошкільньої освіти, програми від 2 до 7 років «Дитина») відповідно до режиму роботи дошкільнього підрозділу орієнтовний розподіл часу є таким:

**Режим дня різновікової групи «Дзвіночок» (3-6 р.)
дошкільного підрозділу Височинівської філії КЗ «Зміївський ліцей № 1
ім. З.К. Слюсаренка на 2023/2024 навчальний рік**

Час	Компоненти
07.00-8.00	Ранкова зустріч дітей, ігри, індивідуальне спілкування.
08.00-8.20	Підготовка до ранкової гімнастики. Ранкова гімнастика.
8.20-8.50	Підготовка до сніданку. Сніданок.
8.50-9.20	Самостійна ігрова діяльність дітей.
9.20-10.30	Підготовка до занять. Заняття.
10.30-10.50	Ігри дітей, самостійна діяльність дітей.
10.50-12.10	Підготовка до прогулянки. Прогулянка. Повернення з прогулянки.
12.10-12.40	Підготовка до обіду. Обід.
12.40-15.00	Підготовка до сну. Сон.
15.00-15.20	Поступовий підйом. Гімнастика пробудження.
15.20-15.50	Підготовка до полуденка. Полуденок.
15.50-16.30	Ігрова діяльність (читання книг, театралізована діяльність. Індивідуальна робота.
16.30-17.-30	Самостійна ігрова діяльність дітей. Вечірня прогулянка. Робота з батьками. Повернення дітей батькам.

Для зміцнення здоров'я і забезпечення розвитку дитини режим дня виконується протягом усього періоду виховання дітей у дошкільному закладі, зберігаючи постійність, послідовність і поступовість у проведенні режимних процесів.

Режим дня дітей різного віку включає приблизно одні й ті ж для всіх дошкільних груп види діяльності і відпочинку. З року в рік змінюється лише зміст і обсяг деяких навантажень, тривалість сну і неспання, які враховує вихователь під час планування.

В молодшому дошкільному віці вміння та навички в різних видах самообслуговування сформовані у дітей ще недостатньо міцно, тому вихователь постійно допомагає дитині і контролює виконання багатьох дій.

Зміна режиму з віком - це не тільки збільшення або зменшення часу на ту чи іншу діяльність, але і якісне перетворення всього педагогічного процесу і складових його частин. До старшого дошкільного віком навички у дітей стають

більш міцними, що дозволяє звільнити більше часу для гри, розвитку рухів, творчої діяльності. У теплий період року режим дня змінюється: все життя дітей організується переважно на повітрі, де проводяться різні види діяльності. Кількість занять скорочується до 1 на день, приблизна їх тривалість у другій молодшій та середній групі-15-20 хв; у старшій групі - 25 хв

Організація освітньої діяльності із дітьми, в основі якої домінує ігрова діяльність, залежно від програмного змісту, проводиться підгрупами та індивідуально – це обов'язкова умова організації життя в різновіковій групі.

Виконання програмних завдань відбувається шляхом використання комплексно – тематичного планування, у формі спільної діяльності педагога та дітей, та взаємодії з сім'ями вихованців, яка планується та організовується педагогом з метою вирішення певних завдань розвитку та виховання з урахуванням вікових особливостей та інтересів дітей.

Мета Освітньої програми для різновікової групи дошкільного підрозділу Височинівської філії - створення позитивного настрою у дітей дошкільного віку, підтримка прагнення самостійності, побудова роботи таким чином, щоб ігра була змістом дитячого життя. Ця мета реалізується через якісне виконання завдань.

Пріоритетні завдання на 2023/2024 навчальний рік:

- удосконалення навичок комунікативної мовленнєвої компетенції дошкільників шляхом упровадження інноваційних методик і технологій;
- формування природничо-екологічної компетентності та ціннісного ставлення до довкілля, орієнтованих на сталий розвиток дошкільників;
- формування навичок здорового способу життя, мінної безпеки через забезпечення повноцінного педагогічного впливу на фізичний стан вихованців.

Форми та прийоми організації освітнього процесу у різновіковій групі «Дзвіночок»(3-6 р.)

Організована життєдіяльність дітей різновікової групи «Дзвіночок» передбачає використання різноманітних форм освітньої роботи, через які, під безпосереднім керівництвом вихователя та за його участі, діти залучаються до таких видів діяльності:

- пізнавальної - заняття, гурткова, індивідуальна робота, спостереження та екскурсії у природу й соціум, бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування;
- ігрової - дидактичні, сюжетно-рольові, творчі ігри тощо;
- трудової - індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця, конструкторсько-будівельні ігри;
- образотворчої - заняття з художньої праці, малювання, ліплення, аплікація, гуртки художньо-естетичного циклу, індивідуальна робота та ін.;
- театральної - літературні, музичні заняття, розваги, свята, ігри- драматизації, ляльковий, настільний театр;

- мовленнєвої - спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, створення й розв'язання педагогічних ситуацій спілкування, індивідуальна робота, цілеспрямоване залучення дітей до спілкування.

При цьому забезпечується один з принципів і підходів до побудови освітнього процесу:

- послідовність (для кожної вікової підгрупи виокремлено й розроблено в часі організацію та проведення певного фрагмента життєдіяльності). При цьому зміст і форми роботи не дублюються, якщо навіть вони проводилися для кожної вікової підгрупи окремо. Кожна вікова підгрупа виконує свій змісту роботи, навіть за умови використання подібної форми організації заняття;
- одночасність (дві підгрупи з педагогом і помічником вихователя або одна з підгруп самостійно розпочинають фрагмент діяльності та одночасно чи майже одночасно закінчують). Зміст, форми, послідовність і способи використання ігрового, дидактичного матеріалів, посібників - однакові у використанні;
- паралельність (кожна підгрупа дітей працює одночасно, проте окремо одна від одної, залучена до різних видів діяльності з різним змістом). Форми, послідовність і способи використання ігрового, дидактичного матеріалів, посібників - різні. Завершує свою діяльність кожна підгрупа в різний час;
- послідовно-одночасність (починають діяльність старші діти, а через якийсь час залучаються й молодші);
- одночасно-послідовність (починають діяльність водночас молодші й старші, а через якийсь час молодші завершують або переривають діяльність, а старші - продовжують);
- тематична об'єднаність (тематично однакова діяльність дошкільників, але з різними програмовими завданнями для вікових підгруп; що може час від часу переплітатися);

Навчальні заняття здійснюються за одним розділом програми з диференціацією навчальних завдань для кожної вікової підгрупи.

Спільні заняття з розвитку мовлення, формування елементарних математичних уявлень розпочинаються з підгрупи дітей найстаршого віку. Після того, як старші дошкільники приступлять до самостійного виконання завдань, вихователь розпочинає заняття з іншою підгрупою.